

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ФАРМАЦЕУТСКА КОМОРА

The Pharmaceutical Chamber of Serbia

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ФАРМАЦЕУТСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
за 2019. годину

Фармацеутска комора Србије (у даљем тексту: Комора), основана је Законом о коморама здравствених радника (Сл. гласник РС“, бр. 107/2005, 99/2010 и 70/2017 - одлука УС) као независна професионална организација са циљем унапређивања услова за обављање професије дипломираних фармацеута, заштите њихових професионалних интереса, организованог учешћа на унапређивању и спровођењу здравствене заштите и заштите интереса грађана у остваривању права на здравствену заштиту. Комора обавља послове у централи Коморе, у Београду, и преко својих организационих јединица у Београду, Крагујевцу, Новом Саду и Нишу.

Фармацеутска комора Србије , Мутапова 25, Београд; са Огранком Београд у сопственом простору површине 231 м ² .
Огранак Крагујевац у Крагујевцу, Црвеног крста 7, локал 23, у сопственом простору површине 32,00м ² .
Огранак Војводина у Новом Саду, Хајдук Вељкова 11, локал А 204/2, у сопственом простору површине 47,00м ² .
Огранак Ниш са КиМ у Нишу, Зеленгорска 4, локал 2, у сопственом простору површине 36,97м ² .

Комора има укупно девет запослених радника од којих су три здравствене и шест нездравствене струке. У току 2019. године сви запослени су радили на неодређено време, изузев директора Коморе који је запослен на одређено, до истека мандата на који је изабран.

Табела 1. Квалификациона структура запослених

ОРГАНИЗАЦИОНА ЈЕДИНИЦА	РАДНО МЕСТО	СТЕПЕН СТРУЧНЕ СПРЕМЕ И БРОЈ ИЗВРШИЛАЦА		ЗВАЊЕ
Фармацеутска комора Србије	Директор	VIII	1	Дипл. фарм. спец.
	Генерални секретар	VII	1	Дипл. фарм. спец.
	Секретар коморе за правне и опште послове	VII	1	Дипл. правник
	Технички секретар коморе	IV	1	Техничар за управне послове
	Референт административних послова	IV	1	Биротехнички техничар
Огранак Београд	Секретар Огранка	VII	1	Дипл. правник
Огранак Крагујевац	Секретар Огранка	VII	1	Дипл. правник
Огранак Ниш са КиМ	Секретар Огранка	VII	1	Дипл. ецц
Огранак Војводина	Секретар Огранка	VII	1	Дипл. фармацеут
Укупно	9		9	

У току 2019. године, Комора је обавила следеће послове:

РАД ОРГАНА ФКС У 2019. ГОДИНИ

У 2019. години одржане су 2 седнице Скупштине, 9 седница Управног одбора, 2 седнице Надзорног одбора и 5 седница Етичког одбора.

Сви чланови Скупштине, Управног, Надзорног и Етичког одбора су уредно и на време информисани о свим активностима везаним за рад у одговарајућим органима и телима и узимали активно учешће у истим.

ОБАВЉАЊЕ ПОВЕРЕНИХ ПОСЛОВА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ:

Табела 2. Извештај о обављању поверених послова

Број донетих решења у вези лиценце:	2018	2019	%
Решење о издавању одобрења за самостални рад-лиценце	418	460	110.05
Решење о обнављању одобрења за самостални рад - лиценце	263	314	119.39
Дупликати одобрења за самостални рад-лиценци	1	2	200.00
Решење о издавању одобрења за самостални рад-лиценци за област специјалистичку	4	5	125.00
Решење о одузимању одобрења за самостални рад - лиценце	116	100	86.21
Решења о привременом одузимању лиценце	25	113	452.00
Решења о продужавању важења привремено одузете лиценце	0	2	
Решење о утврђивању права на поседовање одобрења за самостални рад –лиценце	5	2	40.00
Решења о одбијању захтева за издавање одобрења за самостални рад – лиценце	1	0	0.00
Решења о поништавању решења о издавању одобрења за самостални рад – лиценци	3	1	33.33
Решења о понављању поступка за издавање одобрења за самостални рад – лиценце	4	3	75.00
Уверења	61	44	72.13
ИД легитимације	925	974	105.30
Број донетих решења у вези уписа у именик чланова Коморе			
Огранак Београд	2018	2019	%
Решење о упису у именик	138	236	171.01
Решење о упису приправника у именик	0	34	
Решења о упису по промени огранка	49	51	104.08
Решења о промени података	349	279	79.94
Решења о престанку чланства по захтеву члана	78	106	135.90
Решења о престанку чланства по службеној дужности	6	0	
Решења о престанку чланства по основу смрти	3	3	100.00

Потврда у вези отварања апотеке	17	18	105.88
Захтев за нову лиценцу	134	161	120.15
Захтев за обнову лиценце	81	116	143.21
Огранак Војводина	2018	2019	%
Решење о упису у именик	105	95	90.48
Решење о упису приправника у именик	3	20	666.67
Решења о упису по промени огранка	20	29	145.00
Решења о промени података	238	251	105.46
Решења о престанку чланства по захтеву члана	24	49	204.17
Решења о престанку чланства по службеној дужности	2	0	0.00
Решења о престанку чланства по основу смрти	1	4	400.00
Потврда у вези отварања апотеке	7	16	228.57
Захтев за нову лиценцу	106	94	88.68
Захтев за обнову лиценце	75	87	116.00
Огранак Крагујевац	2018	2019	%
Решење о упису у именик	87	105	120.69
Решење о упису приправника у именик	5	44	880.00
Решења о упису по промени огранка	16	18	112.50
Решења о промени података	193	163	84.46
Решења о престанку чланства по захтеву члана	16	33	206.25
Решења о престанку чланства по службеној дужности	2	2	100.00
Решења о престанку чланства по основу смрти	3	10	333.33
Потврда у вези отварања апотеке	13	2	15.38
Захтев за нову лиценцу	86	103	119.77
Захтев за обнову лиценце	56	51	91.07
Огранак Ниш са КиМ	2018	2019	%
Решење о упису у именик	84	80	95.24
Решење о упису приправника у именик	2	33	1,650.00
Решења о упису по промени огранка	6	3	50.00
Решења о промени података	208	146	70.19
Решења о престанку чланства по захтеву члана	20	44	220.00
Решења о престанку чланства по службеној дужности	2	1	50.00
Решења о престанку чланства по основу смрти	2	5	250.00
Потврда у вези отварања апотеке	12	9	75.00
Захтев за нову лиценцу	86	83	96.51
Захтев за обнову лиценце	63	58	92.06

У току 2019. године спровођен је континуирани поступак обнављања лиценце члановима Коморе у укупно 31 термин. Обраду примљених захтева обавили су секретари огранака и директору Коморе предали закључак о испуњености услова заједно са примљеним предметима. Број обновљених лиценци у току 2019. године износи 314.

У току 2019. године у складу са Правилником о ближим условима за издавање, обнављање и одузимање лиценце члановима комора здравствених радника („Сл. гласник РС“, бр.119/2007, 23/2009, 40/2010 и 102/2015), одржано је укупно 5 термина за полагање лиценцног испита. Укупан број кандидата који су полагали лиценцни испит је 14 и сви кандидати су успешно положили лиценцни испит.

Остали послови и активности Коморе у 2019. години:

САРАДЊА СА ИНСТИТУЦИЈАМА СИСТЕМА И ОСТАЛИМ РЕЛЕВАНТНИМ УЧЕСНИЦИМА У ЗДРАВСТВЕНОМ СИСТЕМУ

САРАДЊА СА МИНИСТАРСТВОМ ЗДРАВЉА РС

1. Проблематика у апотекарском сектору:

- ✓ Разматрана проблематика неадекватног кадра у апотекама. Комора се дописом обратила Министарству здравља, Сектору за инспекцијске послове и Републичком фонду за здравствено осигурање стављајући на располагање своју базу података у циљу постизања највишег нивоа пружања фармацеутске здравствене заштите.
- ✓ У оквиру пројектне активности “Израда плана оптимизације мреже установа здравствене заштите” Другог пројекта развоја здравстава Србије (Министарство здравља), Комора је учествовала у припремама за одржавање састанка са представницима апотека из Плана мреже.

2. Увећање плата запослених у здравственим установама

- ✓ Комора се дана 16.1.2019. године обратила Влади РС и Министарству здравља по питању увећања плата у јавном сектору са молбом да не сме доћи до прављења разлика између дипломираних здравствених радника, односно да се у групи у којој се налазе лекари и стоматолози требају наћи и фармацеути. Истим дописом Комора се обратила и Синдикату запослених у здравству и социјалној заштити.
- ✓ Министарство здравља је допис Коморе са пропратном документацијом упутило Министарству финансија које је на допис одговорило позитивним мишљењем од 24.1.2019. године. У допису се наводи да је размотрен достављен допис и додатни материјал, те да је њихово мишљење да увећање плата дефинисано Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему подразумева и увећања плате за фармацеуте, као и фармацеуте специјалисте за 10%.

3. Интегрисани здравствени информациони систем (ИЗИС)

- ✓ По питању имплементације е-рецепта у апотекама Комора је током целе године континуирано сарађивала са МЗ. Одржано је више састанака на којима су решавани конкретни проблеми са којима се фармацеути сусрећу у пракси. Извештаји са одржаних састанака и одговори на постављена питања чланова објављени су на сајту Коморе.

4. Правилник о обрасцу и садржини лекарског рецепта, начин издавања и прописивања лекова („Сл. Гласник РС“, бр. 74/2018)

- ✓ Изменама и допунама Правилника о обрасцу и садржини лекарског рецепта, начину издавања и прописивања лекова ("Сл. гласнику РС", бр. 47/19 од 28.06.2019. године), продужен је рок за почетак примене у домовима здравља у приватној својини и приватној пракси и апотекама са којима Републички фонд нема закључене уговоре ради пружања услуге прописивања и издавања лекова на 1. јануар 2020. године.
- ✓ На састанку који је одржан 12. децембра, представници Института за јавно здравље "Др Милан Јовановић Батут" најавили су пројекат који ће омогућити поштовање режима издавања лека, односно да се лек чији је режим издавања на рецепт неће моћи купити без одговарајуће документације.
- ✓ На иницијативу Коморе одржан је састанак са в.д. директорком Института за јавно здравље "Др Милан Јовановић Батут", Верицом Јовановић, са циљем да се Комора активно укључи у израду најваљеног стручно-методолошког упутства, као и да је за примену Правилника у овом делу неопходна заједничка кампања усмерена ка лекарима и општој јавности, како би процес имплементације био ефикасан и успешан.

5. Радна група за израду националне политике у области лекова у Републици Србији до 2023. године

- ✓ У току 2019. године Радна група је континуирано радила на дефинисању предлога овог документа. Комора активно учествује у раду, посебно у делу који се тиче рационалне употребе лекова, апотекарског сектора, снабдевања лековима и стручног усавршавања здравствених радника. Представник Коморе у овој Радној групи је Татјана Шипетић, директорка Коморе.

6. Радна група за израду Уредбе о Плану мреже здравствених установа

- ✓ Радна група за израду Уредбе о Плану мреже здравствених установа формирана је решењем министра здравља бр. 119-01-365/2019-02 од 02.10.2019. године са задатком да изради Предлог Уредбе о плану мреже здравствених установа. Радна група је у периоду октобар-децембар 2019. године израдила предлог Уредбе.
- ✓ Комора је у току израде предлога Уредбе више пута поставила питање везано за: здравствене установе апотеке које се налазе у предлогу Плана мреже, а више нису функционалне и критеријуме који се односе на мрежу апотека. Предлози Коморе нису узети у обзир приликом израде финалног Предлога Уредбе.

7. Учешће у раду на изменама и допунама закона и подзаконских аката

- ✓ Априла 2019. усвојен је сет закона из области здравства, и то: Закон о здравственој заштити, Закон о здравственом осигурању и Закон о изменама и допунама закона о супстанцама које се користе у недозвољеној производњи опојних дрога и психотропних супстанци. Наведени закони објављени су у "Сл. гласник РС", бр. 25/19 од 3. априла 2019. године, и почели су са применом од 11. априла 2019. године.
- ✓ У складу са новим Законом о здравственој заштити, Министарство здравља је покренуло иницијативу за наставак рада на изменама и допунама Закона о коморама здравствених радника. Осим усклађивања са одредбама Закона о здравственој заштити, везано пре свега за нове послове који су делегирани коморама, предложене измене имају пре свега за циљ оптимизацију и поједностављење административних поступака које воде коморе. Израда Нацрта закона је у завршној фази.

- ✓ Комора је активно учествовала у изради новог Правилника који ће објединити Правилник о провери квалитета стручног рада и Правилник о показатељима квалитета здравствене заштите, у оквиру Радне групе именоване од стране министра здравља. У сарадњи са Институтом за јавно здравље «Др Милан Јовановић Батут» дефинисани су нови показатељи квалитета. Поред тога, дефинисани су нови обрасци који ће се користити приликом редовне спољне провере квалитета стручног рада, и то посебно за примарну здравствену заштиту, а посебно за болничке апотеке. У току је израда стручно методолошког упутства за редовну спољну проверу квалитета стручног рада, с обзиром да овај посао по новом Закону о здравственој заштити финансирају коморе здравствених радника.
- ✓ На иницијативу Коморе, у рад Радне групе за израду Водича Добре апотекарске праксе, укључени су и представници Министарства здравља.

8. Кампања за рационалну употребу антибиотика

- ✓ У складу са усвојеном Уредбом о Националном програму за контролу резистенције бактерија на антибиотике за период 2019-2021 („Сл. Гласник РС“, бр. 8/2019) формирана је Национална мултисекторска координациона група за контролу резистенције бактерија на антибиотике, чија је прва конститутивна седница одржана 17.12.2019. године. Поред представника Министарства здравља, у овом телу се налазе и представници Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, као и Министарства заштите животне средине. За председника је именован министар здравља, др Златибор Лончар. Представник Фармацеутске коморе Србије у овој радној групи је Драгана Рајковић, генерални секретар Коморе.
- ✓ Као партнер МЗ Комора је активно и континуирано промовисала Кампању за рационалну употребу антибиотика преко свог гласила Апотекарска пракса и фејсбук странице.
- ✓ У току 2019. године чланови Коморе имали су могућност да похађају пакет образовања на тему рационалне употребе антибиотика који је финансиран од стране Министарства здравља (акредитован у 2018. години).
- ✓ Потрошња антибиотика у 2018. години износи 22.75 ДДД, што је мање за 37.6% у односу на 2015. годину, а за 7.25% мање него претходне 2017. године. Овај резултат постигнут је највећим делом смањењем тзв. «недефинисане потрошње» коју чини промет антибиотика издатих без рецепта или на рецепт установа које нису у мрежи РФЗО за 3 пута, са 55% у 2015. на 17% у 2018. години. То управо показује да су фармацеути стопирали продају антибиотика без рецепта и уложили велике напоре да подигну свест грађана о катастрофалним последицама самолечења са посебним акцентом на нежељене реакције антибиотика, те је издавање и куповина ових лекова значајно мања у односу на раније године.

САРАДЊА СА РФЗО

- ✓ Комора је 9.12.2019. године добила позив од РФЗО да достави мишљење у вези Нацрта Правилника о уговарању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са даваоцима здравствених услуга за 2020. годину и то најкасније до 12.12.2019. године, као и позив за одржавање састанка који је заказан за 10.12.2019. године. Као представници Коморе на овом састанку присуствовале су колеге из јавног и приватног сектора, уједно чланови Управног одбора, и то: маг.фарм.спец. Небојша Јорговановића, Апотека Пожаревац и маг.фарм.спец. Зорица Малишић, Апотека Бену. Због изузетно

кратког времена за достављање мишљења, Нацрт Правилника прослеђен је члановима Управног одбора на мишљење, а пристигла (укупно 2) мишљења су у целости прослеђени РФЗО. Из Прилога 1 Правилника, а који се односи на Предрачун средстава здравственим установама примарне, секундарне и терцијарне здравствене заштите за 2020. годину избрисане су апотеке, што јесте била једна од примедби упућених од стране Коморе.

САРАДЊА СА ОСТАЛИМ КОМОРАМА ЗДРАВСТВЕНИХ РАДНИКА

- ✓ Током 2019. године у континуитету су одржавани заједнички састанци представника комора здравствених радника, по питањима значајним за рад комора.
- ✓ Коморе здравствених радника раде на усклађивању своје праксе по питању поверених послова, како би се у свим коморама здравствених радника поступало једнообразно по питању издавања, обнављања и одузимања лиценце, упису и испису из Именика чланова Коморе и слично.
- ✓ У оквиру Радне групе Министарства здравља, коморе здравствених радника сарађују на изради Нацрта закона о коморама здравствених радника, као и обједињеног Правилника о показатељима квалитета и провери квалитета стручног рада.

САРАДЊА СА СИНДИКАТОМ ЗАПОСЛЕНИХ У ЗДРАВСТВУ И СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ

- ✓ Представници Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити и Комора наставили су заједнички сарадњу у циљу решавања следећих питања:
 - вредновање радних места у каталогу радних места у јавним службама и
 - увећање плата запослених у јавном сектору са акцентом на фармацеуте.

САРАДЊА СА ФАРМАЦЕУТСКИМ ФАКУЛТЕТОМ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

- ✓ Са Фармацеутским факултетом у Београду остварена је сарадња по следећим питањима:
 - учешће представника Коморе у раду Програмског савета Центра за КЕ Фармацеутског факултета у Београду,
 - активности на стандардизацији фармацеутске услуге код пацијената оболелих од дијабетеса,
 - учешће представника Коморе у раду Центра за развој фармацеутске и биохемијске праксе,
 - учешће у едукацијама ментора, организација и праћење студентске стручне праксе,
 - припрема националног документа за класификацију проблема у вези са применом лекова (формирана Радна група).

САРАДЊА СА АПОТЕКАМА

Комора је у току 2019. године била у контакту са апотекама које су имале потешкоће у пословању, како са ЗУ Апотекама (јавни и приватни сектор) тако и са апотекама у оквиру домова здравља. На основу ових разговора покренуте је следеће:

- ✓ Решавање проблематике запослених у државним ЗУ Апотекама које су у блокади – обраћање локалним самоуправама (посета Апотеци Бор и обраћање градској управи Града Бора).
- ✓ Разматрање проблематике неадекватног кадра у апотекама. Комора се дописом обратила Министарству здравља, Сектору за инспекцијске послове и Републичком фонду за здравствено осигурање стављајући на располагање своју базу података у циљу постизања највишег нивоа пружања фармацеутске здравствене заштите.
- ✓ У оквиру пројектне активности “Израда плана оптимизације мреже установа здравствене заштите” Другог пројекта развоја здравства Србије (Министарство здравља), Комора је учествовала у припремама за одржавање састанка са представницима апотека из Плана мреже.
- ✓ Измена система надокнаде за јавне апотеке.

САРАДЊА СА КОМОРАМА ИЗ ОКРУЖЕЊА

- ✓ Током 2019. године, сарадња са коморама из окружења настављена је кроз неколико стручних скупова у региону.
- ✓ Састанци Асоцијације комора југоисточне Европе одржани су маја 2019. године у оквиру 3. Конгреса фармацеута Црне Горе са међународним учешћем у Будви и јуна 2019. године у оквиру 12. Симпозијума магистара фармације Федерација Босне и Херцеговине са међународним учешћем у Неуму. На састанцима је изабрано ново руководство и усвојен нови Статут Асоцијације.

САРАДЊА СА ИНСТИТУТОМ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ „ДР МИЛАН ЈОВАНОВИЋ БАТУТ“

- ✓ Комора је остварила интензивну сарадњу са Институтом за јавно здравље “Др Милан Јовановић Батут” по питању спровођења редовне спољне провере квалитета стручног рада. У сарадњи са Институтом израђен је Предлог плана редовне спољне провере квалитета стручног рада за 2020. годину, који је прослеђен Министарству здравља на даљу надлежност.
- ✓ Сарадња по питању пројекта који ће омогућити примену Правилника о обрасцу и садржини лекарског рецепта, начину издавања и прописивања лекова у приватним здравственим установама и приватној пракси, као и израда стручно-методолошког упутства.

САРАДЊА СА УДРУЖЕЊИМА ПАЦИЈЕНАТА

- ✓ Комора је наставила сарадњу са удружењима пацијената у 2019. године. Везано за дане здравља из календара здравља Светске здравствене организације, у часопису Апотекарска пракса објављени су интервјуи са Удружењем „Даун“, Удружењем „ЗП“- Пацијенти Против Псоријазе“ и Савезом удружења Србије за помоћ особама са аутизмом.

САРАДЊА СА РЕПУБЛИЧКИМ СЕКРЕТАРИЈАТОМ ЗА ЈАВНЕ ПОЛИТИКЕ

- ✓ Комора је остварила интензивну сарадњу са Републичким секретаријатом за јавне политике у оквиру пројекта за формирање Јединственог јавног регистра

административних поступака, а везано за поступке уписа у именик, издавања и обнављања лиценце са циљем њиховог поједностављења и транспарентности.

САРАДЊА СА АГЕНЦИЈОМ ЗА ПРИВРЕДНЕ РЕГИСТРЕ

- ✓ У циљу формирања Регистра здравствених установа, који је дефинисан новим Законом о здравственој заштити, Комора је остварила сарадњу са Агенцијом за привредне регистре (АПР). Правилник о ближој садржини Регистра здравствених установа и документацији потребној за регистрацију објављен је у “Сл.гласнику РС” број 80 од 08.11.2019. године. Регистар се води као јединствена, централна, јавна електронска база података о здравственим установама. Правилник почиње да се примењује од 11. октобра 2020. године.
- ✓ Покренута је активност обавештавања чланова Коморе који су оснивачи приватне праксе да је потребно доставити АПР-у регистрациону пријаву уписа забележбе о недељном распореду рада, почетку и завршетку радног времена.

САРАДЊА СА ПРИВРЕДНОМ КОМОРОМ СРБИЈЕ

- ✓ Комора је учествовала у јавној расправи на нацрт Закона о изменама и допунама Закона о управљању отпадом и нацрта Закона о заштити потрошача.
- ✓ Везано за Нацрт закона о изменама и допунама Закона о управљању отпадом, Комора је посебно указала на потребу да надлежно министарство, у поступку прикупљања фармацеутског отпада од грађана, распише јавну набавку везано за „лица која врше сакупљање, транспорт, третман, односно складиштење, поновно искоришћење и одлагање или извоз фармацеутског отпада“ из члана 56а. став 1. тачка 1. овог Закона са обавезом прикупљања отпада из свих апотека које су за то одређене, у складу са чланом 5. став 3. Правилника о начину и поступку управљања фармацеутским отпадом, а са циљем да се обезбеди несметано и ефикасно спровођење овог процеса.
- ✓ По питању Нацрта закона о заштити потрошача предлог Коморе заснива се на чињеници да лек није и да се не може третирати као остала роба, те се сходно томе услови по питању рекламације и повраћаја лекова из промета морају посебно дефинисати, како би се обезбедило да се у промету налазе искључиво безбедни, квалитетни и ефикасни лекови.

ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ КОМОРЕ:

РАДНЕ ГРУПЕ КОМОРЕ

- ✓ На седници Управног одбора одржаној 11.01.2019. године формирана је радна група за увођење фармацеутске услуге дијабетес са задатком да изради материјал за имплементацију ове услуге у апотекама примарне здравствене заштите. Радна група је припремила материјал, одржала едукације чланова Коморе у априлу 2019. године и израдила пакет образовања у оквиру ВШО на ову тему.
- ✓ На седници Управног одбора одржаној 19.06.2019. године формирана је Радна група за припрему националног документа о квалификацији проблема у вези са применом лекова.

- ✓ На седници Управног одбора Коморе одржаној 19.06.2019. године формирана је Радна група за израду Водича Добре апотекарске праксе, како би у складу са Законом о здравственој заштити, израдила и предала документ на сагласност министру здравља, у законом прописаном року. Законом о здравственој заштити предвиђено је да Водич Добре апотекарске праксе доноси Фармацеутска комора Србије, уз сагласност министра здравља. На захтев Фармацеутске коморе Србије, Радна група је проширена представницима Министарства здравља. Радна група је након увида у документ смернице Добре апотекарске праксе који је од стране Скупштине Коморе усвојен 2008. године, а последњи пут ревидиран 2015. године, закључила да ревизија постојећег документа није могућа, већ се приступило изради потпуно новог документа, те су постављени рокови продужени.
- ✓ На седници Управног одбора одржаној 04.10.2019. године формирана је Радна група за редовну спољну проверу квалитета стручног рада у здравственим установама и приватној пракси. Задатак Радне групе је био да припреми предлог листе стручних надзорника и предлог спровођења редовне спољне провере квалитета стручног рада за 2020. годину, у сарадњи са Институтом за јавно здравље “Др Милан Јовановић Батут”. Јавни позив члановима Коморе да се пријаве за стручне надзорнике објављен је 14.10.2019. године. Предлог листе стручних надзорника упућен је Министарству здравља крајем октобра 2019. године, а предлог плана надзора крајем децембра 2019. године, односно у законом прописаним роковима.
- ✓ На седници Управног одбора одржаној 27.12.2019. године формирана је Радна група за пројекат *SMART pharmacy* са задатком имплементације овог пројекта у Србији.

ПРОЈЕКТИ КОМОРЕ И ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ЗНАЧАЈНИХ ДАТУМА И ДАНА ЗДРАВЉА ИЗ КАЛЕНДАРА СВЕТСКЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ (СЗО)

Саветовање пацијената са дијабетесом

- ✓ Комора је фебруара 2019. године покренула пројекат „Саветовање пацијената са дијабетесом“ и у оквиру тога иницијативу за стандардизацију услуге која се пружа пацијентима оболелим од дијабетеса. Основни циљ ове активности је да се применом медицине-фармације засноване на доказима пружи јединствена услуга у апотекама ради унапређења здравља, побољшања степена адхеренце и бољих здравствених исхода код ове групе пацијената. За промоцију прве стандардизоване фармацеутске услуге одабран је Дан апотекарства у Србији, 30. април. Од јула 2019. године започет је пилот пројекта «Увођење стандардизоване фармацеутске услуге за оболеле од дијабетеса у апотекама».
- ✓ Услуга се састоји од 6 различитих корака и у оквиру сваког се обрађује један важан аспект дијабетеса. Сваки корак прати одговарајући материјал за пацијенте (флајери) и за фармацеута који пружа услугу (упитници) за процену стања пацијента и степена болести. Препорука је да се услуга пружи пацијенту континуирано у периоду од 6 месеци, односно између две посете лекару. Динамику пружања услуге одређује фармацеут.
- ✓ Едукације везано за промоцију прве стандардизоване услуге одржане су у седиштима огранака са укупно 814 учесника:
 - Крагујевац – 30. март 2019. године, укупно 173 учесника
 - Ниш – 6. април 2019. године, укупно 202 учесника

- Нови Сад – 13. април 2019. године, укупно 171 учесник
- Београд – 20. април 2019. године, укупно 268 учесника
- ✓ Просечна средња оцена задовољства одржаним едукацијама била је 4.85. На улазном тесту било је 52.2% тачних одговора, а на излазном тесту 82.4% тачних одговора.
- ✓ Генерални спонзори одржаних едукација били су: компаније Adoc и Novo Nordisk, а поред њих и Berlin-Chemie, Actavis и Хемофарм.
- ✓ Акредитована је ВШО на исту тему. На тај начин је омогућено да едукација и комплетан материјал за пружање услуге буде доступан свим члановима Коморе.
- ✓ Јула 2019. године започео је пилот пројекат увођења стандардизоване услуге за оболеле од дијабетеса у апотекама. У периоду јули-децембар 2019. године за учешће у пројекту пријавило се 325 фармацеута. У сарадњи са Радном групом дефинисане су и пропозиције за учешће у пројекту. Када се комплетна услуга пружи за најмање 10 пацијената, фармацеут добија Потврду о успешно завршеном програму за увођење услуге и беџ са натписом «Саветник за дијабетес». Уколико два фармацеута из једне апотеке добију ову Потврду аптека ће од стране Коморе бити сертификована за пружање ове услуге. Промоција првих резултата планирана је у току Месеца фармације 2020. године.

Дан апотекарства, 30. април

- ✓ Дан апотекарства у Србији, 30. април одабран је за промоцију прве стандардизоване фармацеутске услуге за пацијенте оболеле од дијабетеса, а месец април симболично је проглашен за Месец фармације са јединственим логом „Ваш фармацеут зна све о Вашем леку“.
- ✓ Поред едукација које су одржане у седиштима огранака Коморе, активности поводом Дана апотекарства укључивале су и следеће:
 - Акције у апотекама које су спроводили фармацеути самостално или у сарадњи са локалним домовима здравља и удружењима пацијената.
 - Предавања и радионице у школским и предшколским установама које су биле посвећене превенцији настанка дијабетеса тип 2.
 - Посете домовима за негу и смештај старих лица са циљем унапређења мера самоконтроле шећера у крви.
- ✓ За најмлађе је дизајнирана специјална бојанка «Мој фармацеут и ја», која наше најмлађе суграђане на сликовит начин уводи у свет фармације и апотека.
- ✓ Преко 3000 бојанки подељено је у 140 школских и предшколских установа, које је обишло више од 140 фармацеута. Радионицама је присуствовало 12000 малишана у 50 градова Србије.
- ✓ Активности у апотекама подржале су следеће апотеке: ЗУ Апотека Ваљево, ЗУ Апотека Бену, ЗУ Апотека Смедерево, ЗУ Апотека Фармакоп-Дг Мах, ЗУ Апотека Краљево, ЗУ Апотека Ужице, ЗУ Апотека Субоитица, ЗУ Апотека Пожаревац и ЗУ Апотека Прокупље, која је истовремено посетила и домове за смештај и негу старих лица.
- ✓ Предавања су била јединствена у свим школским и предшколским установама, а исто је припремила маг.фарм.спец. Соња Стојиљковић на тему «Како да порастемо здрави и јаки». Предавање за пацијенте на тему «Како контролисати дијабетес» припремила је маг.фарм.спец. Татјана Милошевић.

SMART pharmacy програм у Србији

- ✓ У организацији Коморе, од 7-8. јуна 2019. године у Београду, одржана је иновативна радионица *SMART pharmacy* са 50 учесника из апотека приватног и јавног сектора, представницима Фармацеутског факултета у Београду и Фармацеутске коморе Републике Српске. Модератори доц. др Аријана Мештровић и проф. Мајк Роуз представили су програм континуираног професионалног развоја (КПР) заснованог на потребама фармацеута у пракси и истакли његове предности у односу на концепт континуиране едукације (КЕ).
- ✓ Детаљном анализом одабрана је прва услуга која ће се кроз *SMART pharmacy* програм увести у апотеке током 2020. године – Унапређење контроле астме.
- ✓ Након тога, у периоду 3-5. новембра одржана је тродневна радионица *SMART pharmacy - Train the Trainer* која је окупила 40 фармацеута из приватног и јавног сектора. Током прва два дана учесници су стицали вештине за тренере за КПР, а трећег дана оспособљени су за обучавање фармацеута који желе да се баве услугом унапређења контроле астме у апотекама.
- ✓ Комора сада броји 40 сертификованих тренера за програм КПР и за увођење услуге контроле астме у апотекама. У 2020. години биће организовани први *SMART* тренинзи на огранцима Коморе и покренут пилот пројекат Увођења фармацеутске услуге за оболеле од астме у апотекама.

Светски дан фармацеута, 25. септембар

- ✓ Тема Светског дана фармацеута 2019. године била је «Безбедни и ефикасни лекови за све» са циљем минимизације ризика при коришћењу терапије.
- ✓ Комора обележава овај датум од 2014. године, а 2018. године је први пут у апотекама широм земље спроведена акција провере терапије и саветовања пацијената који користе хроничну терапију. Иста акција спроведена је 2019. године, с тим што је период пружања услуга продужен на 7 дана.
- ✓ Акција је спроведена у више од 50 градова и општина на територији Републике Србије, у 170 апотека, са активним учешћем преко 200 фармацеута.
- ✓ У сврху прикупљања података припремљена је посебна електронска апликација која је била доступна пријављеним учесницима до средине децембра 2019. године.
- ✓ Упитник о правилној употреби и чувању лекова ревидиран је у складу са коментарима учесника у прошлогодишњој акцији.
- ✓ Поводом Светског дана фармацеута организован је конкурс на тему „Безбедни и ефикасни лекови за све“, за чланове Коморе. Пристигло је укупно 18 радова. За избор радова одлуком директора Коморе формирана је посебна Комисија. Изабрани радови су награђени са 10.000 РСД, и то:
 - Маг. фарм. спец. Милица Ђукановић, ЗУА „Мелем“, Шабац,
 - Маг. фарм. Кристина Ковачевић, ЗУА „Ки пхарм“, Кикинда,
 - Маг. фарм. Марија Ковач, ЗУА „Бену“, Шабац.

Фестивал здравља 2019. година

- ✓ Комора је 2019. године активно учествовала на пролећном и јесењем Фестивалу здравља.
- ✓ У оквиру пролећног Фестивала здравља који је одржан 27-28. марта у Београду, на штанду Коморе промовисане су услуге фармацеута, а у акцији је учествовало 20

фармацеута из различитих апотека, и то: ЗУА Бену, ЗУА Lilly drogerie, ЗУА Јанковић, ЗУА Гален фарм, ЗУА Filly farm, ЗУА Thea. Више од 150 пацијената добило је одговарајуће савете везано за терапију коју користе, а фармацеути су пружали и услугу процене ризика за обољевање од дијабетеса.

- ✓ На јесењем Фестивалу здравља који је одржан је 30-31. октобра у Београду, учествовале су следеће установе: ЗУА Бену, ЗУА Lilly drogerie, ЗУА Јанковић, ЗУА Filly farm и ЗУА Dr Max. Активности фармацеута обухватале су саветовање пацијената који користе хроничну терапију и процена ризика за обољевање од дијабетеса. Поред тога, другог дана Фестивала здравља одржана је трибина у циљу промоције стандардизоване фармацеутске услуге оболелима од дијабетеса, на којој су поред представника Коморе учествовали и представници Удружења Плави круг.

Светски дан борбе против дијабетеса, 14. новембар

- ✓ По други пут за редом у организацији Коморе обележен је у апотекама Светски дан борбе против дијабетеса. У оквиру акције која је спроведена у периоду 14-17. новембар, заинтересовани грађани су могли да провере да ли имају повишен ризик за обољевање од дијабетеса, а они који су већ оболели да добију корисне информације у вези терапије и смањења ризика који доводе до погоршања болести.
- ✓ На основу прикупљених података добијени су следећи резултати: 5% пацијента је у врло високом ризику, 15,1% је у умереном ризику, 20,9% је у високом ризику, 22,3% је у ниском ризику, а највећи број њих, 36,7% је у лако повишеном ризику да у наредних 10 година оболи од дијабетеса типа 2.
- ✓ Како би што већи број наших колега прошао обуку за увођење стандардизоване услуге оболелима од дијабетеса, приступ пакету ВШО на ову тему омогућен је 14. новембра свим члановима Коморе, без обзира на плаћену чланарину.

ОТВОРЕНА ВРАТА КОМОРЕ

- ✓ Отворена врата Коморе организовала је маг. фарм. спец. Татјана Шипетић, директорка Коморе, са циљем размене информација, предлога и сугестија везаним за рад Коморе у периоду октобар-новембар 2019. године, са следећом динамиком:
 - Огранак Војводина – 9.10.2019. године
 - Огранак Београд – 8.11.2019. године
 - Огранак Ниш са КиМ – 15.11.2019. године
 - Огранак Крагујевац – 28.11.2019. године

РЕВИЗИЈА АКТА КОМОРЕ

- ✓ Управни одбор Коморе је на седници одржаној 04.10.2019, у складу са Програмом рада за 2019. годину, донео одлуку о започињању активности на изради Нацрта Статута Фармацеутске коморе Србије, у складу са важећим законским прописима. Овај задатак поверен је Комисији за израду општих аката Коморе. С обзиром да се у току 2019. године интензивно радило на изради Нацрта Закона о изменама и допунама Закона о коморама здравствених радника, а због потребе усклађивања Статута Коморе са овим Законом, до ревизије Статута није дошло у 2019. години, те се овај задатак преноси за 2020. годину. У току 2019. године Скупштина Коморе је на седници одржаној

- 30.10.2019. године усвојила измене и допуне Статута Коморе које се одосе на престанак чланства и рок за плаћање чланарине (члан 23. и члан 92. Статута Коморе).
- ✓ У току 2019. године стручна служба Коморе радила је на изради: Правилника о раду Фармацеутске коморе Србије и Правилника о организацији и систематизацији послова стручне службе Фармацеутске коморе Србије

ПРИМЕНА ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ

- ✓ У складу са Законом о заштити података о личности ("Сл. гласник РС" бр. 87/2018 од 13.11.2018. године) који је почео да се примењује августа 2019. године, а којим се уређује се право на заштиту физичких лица у вези са обрадом података о личности и слободни проток таквих података, начела обраде, права лица на које се подаци односе, обавезе руковалаца и обрађивача података о личности, кодекс поступања и пренос података о личности у друге државе и међународне организације, Комора је као обрађивач података о личности, у складу са овим Законом, покренула активности и мере за његову примену.
- ✓ Одлуком директора одређено је лице за заштиту података о личности и на сајту Коморе објављена је Изјава о обавештености у вези коришћења и обраде личних података од стране Фармацеутске коморе Србије, са којом се члан Коморе упознаје и коју потписује у поступку уписа у Именик Коморе.
- ✓ Од стране консултантске куће, која је у ову сврху ангажована, у току је израда ситуационе анализе са предлогом мера и активности.

ДОДЕЛА НАГРАДЕ “СТЕВАН ШУКЉЕВИЋ”

- ✓ Скупштина Коморе установила је награду “Стеван Шукљевић” у част нашег пријатеља, сарадника и угледног магистра фармације Стевана Шукљевића, а која се додељује од 2017. године. Лауреат награде за 2019. годину је маг. фарм. спец. Николина Скорупан. Награда је уручена током обележавања 80 година Фармацеутског факултета Универзитета у Београду, октобра 2019.

ОРГАНИЗАЦИЈА/УЧЕШЋЕ НА СТРУЧНИМ СКУПОВИМА

- ✓ **31. јануар 2019.** - одржана Мултисекторска конференција поводом Националног дана без дувана под слоганом „Заштитимо се од дувана“. Циљ конференције је био подстицање дискусије здравственог и других сектора у циљу унапређења мултисекторске сарадње како би се ефикасније одговорило на проблем употребе дувана и изложености дуванском диму у Србији
- ✓ **19. март 2019.** - обележен јубилеј 60 година Коморе здравствених установа Србије.
- ✓ **27-28. март 2019. године** - учешће на пролећном Фестивалу здравља у Београду.
- ✓ **9-11. мај 2019. године** – учешће представника Коморе на Трећем конгресу фармацеута Црне Горе са међународним учешћем у Будви.
- ✓ **15. мај 2019.** - у организацији Градског одбора Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Београда одржана је панел дискусија у циљу сагледавања места и перспективе запослених у здравственом систему Србије (са посебним освртом на Београд, који чини трећину здравственог система).

- ✓ **7-8. јун 2019.** - у организацији Коморе одржан “Иновативни Workoshop-a” у оквиру *SMART pharmacy* пројекта, Београд.
- ✓ **14-16. јун 2019.** - учешће представника Коморе на 12. Симпозијуму магистара фармације Федерација Босне и Херцеговине са међународним учешћем у Неуму.
- ✓ **22. јул 2019.** - одржана радионица на тему «Права и обавезе по новом Закону о заштити података о личности» са посебним освртом на почетак примене новог Закона о заштити података о личности, руковању подацима, механизми заштите податка о личности, Београд.
- ✓ **08. август 2019.** - одржана обука запослених у Комори у вези коришћења Система за размену података (казнена евиденција МУП-а), у организацији Канцеларије за информационе технологије и електронску управу.
- ✓ **27. септембар 2019.** - представници Коморе учествовали на 18. Конгресу стоматолога Србије.
- ✓ **11.-13. октобра 2019.** - представници Коморе учествовали су у раду 4. Конгреса магистара фармације Федерације БиХ на тему: „Нови трендови у фармацији“.
- ✓ **19. октобра 2019.** - Обележавање 80 година Фармацеутског факултета Универзитета у Београду
- ✓ **23.-25. октобра 2019.** - одржана Прва регионална конференција за европски регион Међународне фармацеутске федерације ФИП у Анкари. Највише је било речи о фармацеутским услугама и њиховој имплементацији у апотекама.
- ✓ **26. октобар 2019.** – Свечана академија поводом обележавања 140 година Савеза Фармацеутских удружења Србије.
- ✓ **30-31. октобар 2019.** – учешће Коморе на јесењем Фестивалу здравља.
- ✓ **03.-05. новембар 2019.** - одржана *SMART Pharmacy-Train the Trainer* радионица.
- ✓ **09. новембар 2019.** - одржан Форум на тему „Здравствени систем Србије и ЕУ стандарди у здравству“. На форуму су разматране теме управљање ресурсима у здравству (кадрови, опрема објекти), значај превенције ПЗЗ у очувању и унапређењу здравља популације, здравствена заштита посебно осетљивих група, доступност здравствених услуга (листе чекања, партиципација, корупција, лечење у иностранству) значај дигитализације у здравству.
- ✓ **15. новембар 2019.** - у Институту за јавно здравље “Др Милан Јовановић Батут” организован Симпозијум са циљем упознавања и лакшег руковања подацима (индикаторима) који се прикупљају током године, у складу са Правилником о показатељима квалитета здравствене заштите, и по завршетку године достављају Фармацеутском факултету у Београду и локалним заводима. Ова обавеза важи за све апотекарске установе који имају склопљен уговор са РФЗО
- ✓ **02.-05. децембар 2019.** - представници Коморе учествовали на конгресу NAPSER-a.

МЕДИЈСКЕ АКТИВНОСТИ

- ✓ Комора је 2019. године имала значајан број саопштења, изјава, интервјуа, најав, телевизијских наступа и учешћа у радио емисијама.
- ✓ Комора је била је покровитељ пролећног и јесењег Фестивала здравља.
- ✓ Представници Коморе присуствовали су обележавању значајних датума у апотекарској делатности, као и на конферецијама и семинарима у организацији других здравствених институција.
- ✓ Са представницима медија у децембру 2019. године одржан је састанак са циљем наставка комуникације и што бољег позиционирања Коморе у медијима, а коме су

присуствовали представници: РТС-а, Информера, Данас-а, Српског телеграфа, Курира и Илустроване политике.

ГЛАСНИК КОМОРЕ – ЧАСОПИС „АПТЕКАРСКА ПРАКСА“

- ✓ У 2019-ој години укупно је објављено 3 броја гласника Коморе Апотекарска Пракса (број 122 до 125). С обзиром на обележавање Дана апотекарства, као и активности које су поводом обележавања овог датума промовисане током априла месеца, за период јануар-мај 2019. године издат је двоброј часописа Апотекарска пракса 122-123. Остали бројеви су издати у складу са усвојеним Програмом рада за 2019. годину.
- ✓ Закључно са 31. децембром 2019. године број адреса на које се шаље часопис је 7530 и односи се на све фармацеуте који имају активан статус без обзира на уплату чланарине.
- ✓ Часопис је током целе године информисао чланство о свим активностима и раду Фармацеутске коморе Србије, њених органа и огранака, као и осталим догађајима у фармацеутској струци, код нас и у свету.

САЈТ И ФЕЈСБУК СТРАНИЦА КОМОРЕ

- ✓ Сајт Коморе редовно је одржаван у току 2019. године. Информације су пратиле свакодневне активности и рад органа Коморе.
- ✓ Највећи број посета сајту односи се на вести које се објављују на почетној страници и активности Коморе, информације у вези документације неопходне за упис у именик, издавање и обнављање лиценци, пријављивање промена, пакете ВШО и сл.
- ✓ У току 2019. године започела је израда новог сајта Коморе са циљем поједностављења комуникације са чланством и усклађивања са новим техничким решењима, с обзиром да је последњи редизајн сајта урађен пре више од 6 година. Због обима садржаја сајта редизајн није у потпуности завршен и тренутно се налази у завршној фази, те се овај задатак преноси за 2020. годину.
- ✓ Мејлинг листа Коморе броји 7032 чланова, који редовно примају информације путем циркуларног мејла.
- ✓ Број пратилаца Фејсбук странице се за мање од 2 године увећао готово три пута и сада има преко 5000 пратилаца. Највећи број пратилаца је из Србије, као и из региона бивше Југославије. Садржај фејсбук странице у значајном броју прате и лекари и фармацеутски техничари. У току 2019. године на фејсбук страници Коморе редовно су постављане информације о свим активностима Коморе, актуелним догађајима из земље и света и разматране различите теме из области фармације.

АКРЕДИТАЦИЈА ПРОГРАМА КЕ

- ✓ Јавним позивом за акредитацију програма КЕ, који је расписан 28.12.2018. године, дефинисано је 4 термина за акредитацију у току 2019. године: 15-30. јануар, 01-15. април, 01-15. јул, 01-15. октобар.
- ✓ На акредитацију је у току 2019. године примљено укупно 122 програма КЕ које је Радна група ЗСС за акредитацију програма КЕ при Комори (проф. др Јела Милић, проф. др Зорица Басић, доц. др Анета Перић, мр сци. Јасна Ристић, мр сци. Светлана Ристић) прегледала по дефинисаној процедури и дала предлог за акредитацију програма КЕ са дефинисаним бројем бодова или предлог за одбијање програма КЕ.

ВИРТУЕЛНА ШКОЛА ОБРАЗОВАЊА

- ✓ Током 2019. године акредитована су четири (4) нова пакета образовања у складу са усвојеним Програмом рада за 2019. годину.
1. Тема: **"Комуникација као основ пружања фармацеутских клиничких услуга"**; Евиденциони број: Б-53/19; Одлука ЗСС 153-02-449/2019-01 од 04. марта 2019. године; Аутори: Проф. др Љиљана Тасић и ванр. проф. др Ивана Тадић; број бодова за слушаоце – 5;
 2. Тема: **„Ефикасност топикалних азола у лечењу вулвовагиналних кандидијаза и улога фармацеута у локалној терапији“**; Евиденциони број: Б-108/19; Одлука ЗСС 153-02-01685/2019-01 од 19. августа 2019. године; Прим. др мр. сци. мед. Биљана Живаљевић број бодова за слушаоце – 5; НАПОМЕНА: Програм спонзорисала компанија Richter Gedeon.
 3. Тема: **„Пријава дефекта квалитета лека/медицинског средства и повлачење серије лека/медицинског средства из апотека“**; Евиденциони број: Б-122/19; Одлука ЗСС 153-02-2167/2019-01 од 19. новембра 2019. године; Аутори: Маг. фарм. Виолета Ђорђевић, Привредна комора Србије, Удружење за фармацију и медицинску делатност, виши саветник; број бодова за слушаоце – 5;
 4. Тема: **„Стандардизација фармацеутске услуге код пацијената са дијабетесом“**; Евиденциони број: Б-46/19; Одлука ЗСС 153-02-449/2019-01 од 04. марта 2019. године; Аутори: Радна група за увођење фармацеутске услуге код оболелих од дијабетеса; број бодова за слушаоце – 5;

Табела 3. Преглед броја тестова који су полагали чланови Коморе у оквиру Виртуелне школе образовања у 2019. години:

	Назив програма	Бр. учесника	Дужина трајања
1	Како се припремити за редован инспекцијски надзор здравствене инспекције у здравственој установи апотеци	644	5 месеци
2	Деменција значај терапије и комплијансе	880	8 месеци
3	Рационална примена антибиотика у лечењу најчешћих акутних инфекција горњих респираторних путева	1159	8 месеци
4	Фитотерапија бенигне хиперплазије простате	1495	11 месеци
5	Употреба матичног млеча и пчелињег полена у менопаузи	426	11 месеци
6	Стандардизација фармацеутске услуге код пацијената са дијабетесом	426	8 месеци
7	Комуникација као основ пружања фармацеутских клиничких услуга	540	8 месеци
8	Ефикасност топикалних азола у лечењу вулвовагиналних кандидијаза и улога фармацеута у локалној терапији	514	4 месеца

9	Пријава дефекта квалитета лека/медицинског средства и повлачење серије лека/медицинског средства из апотека	43	1 месец
	УКУПНО	7319	

Табела 4. Број учесника у оквиру ВШО, 2018-2019:

	Опис	2018	2019	%
1	Број учесника у пакетима ВШО	6984	7319	104.8

БАЗА ПОДАТАКА КОМОРЕ

- ✓ У складу са усвојеним Програмом рада за 2019. годину израђена је нова база података Коморе за евиденцију и праћење чланова са циљем усклађивања са тренутним савременим технологијама и једноставније анализе података.
- ✓ Нова база се налази у фази тестирања и биће у потпуности функционална од марта 2020. године.

АКТИВНОСТИ ОГРАНАКА

- ✓ На огранцима Коморе редовно су одржавани састанци, на којима су усвојени планови рада огранака за текућу годину, усвојени извештаји о раду из претходне године, разматрани предлози за измену и допуну законске регулативе, разматрана актуелна проблематика у апотекарском сектору, информисани чланови о поступку обнављања лиценци и др.
- ✓ У току 2019. године континуирано је пружана стручна и техничка помоћ свим организаторима програма КЕ и обрађено је укупно **2289 извештаја о одржаним програмима КЕ**, и то:

Табела 4. Број обрађених извештаја организатора КЕ

Огранак	Број обрађених извештаја КЕ
Огранак Београд	1149
Огранак Крагујевац	350
Огранак Војводина	316
Огранак Ниш	474

- ✓ На основу појединачних захтева чланова који су пасивно или активно учествовали на међународним скуповима, објавили стручне радове или боравили у студијским посетама у иностранству, обрађено је укупно 77 предмета.
- ✓ Огранци су активно подржали спровођење пројеката Коморе, посебно одржавање едукација за увођење прве стандардизоване услуге пацијентима оболелим од

дијабетеса, обележавање Светског дана фармацеута, 25.септембар и Светског дана борбе против дијабетеса, 14. новембар.

- ✓ Успостављена је активна сарадња са високошколским установама на којима се школују магистри фармације, као и сарадња са студентима фармације.

Председник Скупштине

Славица Милутиновић, дипл. фарм.